

Justitiedepartementet
Enheten för immaterialrätt och transporträtt

103 33 Stockholm

Diarienummer Ju2025/01727

Remissyttrande över Utkast till lagrådsremiss Privatkopieringsersättning

Sveriges Tidskrifter är landets största branschorganisation inom medieområdet och representerar cirka 350 tryckta och digitala nyhets-, konsument-, fack-, organisations- och kulturtidskrifter. Tidskriftsbranschen omsätter årligen cirka 6,3 miljarder kronor, och Sveriges Tidskrifters medlemmar representerar omkring två tredjedelar av denna omsättning.

Sveriges Tidskrifter har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på ovan nämnda utkast till lagrådsremiss och får anföra följande.

Allmänna utgångspunkter

Sveriges Tidskrifter yttrade sig redan 2022 över betänkandet *SOU 2022:20 – Privatkopieringsersättningen i framtiden*. De frågor och brister vi då lyfte kvarstår i allt väsentligt, och det finns därför skäl att upprepa och förtydliga våra synpunkter.

Konsekvenser för tidskrifter

Utkastet till lagrådsremiss bekräftar utredningens förslag om en moderniserad och teknikneutral ordning för privatkopieringsersättning. Ersättning ska utgå till upphovsmän och närstående rättighetshavare vars ensamrätt inskränkts genom 12 § upphovsrättslagen (URL) och som påverkas ekonomiskt i mer än obetydlig omfattning.

Samtidigt fastslås, i enlighet med utredningens tidigare bedömning, att den närstående rättigheten för framställare av presspublikationer – införd genom genomförandet av artikel 15 i direktiv (EU) 2019/790 och reglerad i 48 b § URL – inte omfattas av privatkopieringsundantaget och därmed inte heller av den föreslagna ersättningsrätten.

Sveriges Tidskrifter anser att denna avgränsning inte är ändamålsenlig och leder till en inkonsekvent behandling av närstående rättigheter.

Ekonomisk påverkan

Sveriges Tidskrifters medlemsföretag konstaterar att privatkopiering av pressinnehåll sker i betydande omfattning genom skärmdumpar, nedladdningar, utskrifter och delning av artiklar från digitala plattformar. Detta medför reella intäktsbortfall, särskilt för betalt digitalt innehåll. Det finns därför skäl att anta att framställare av presspublikationer påverkas ekonomiskt i mer än obetydlig omfattning på det sätt som avses i SOU 2022:20 (9.1).

Systematik i upphovsrättslagen

I och med att framställarrätten för presspublikationer numera erkänns som en närstående rätt enligt 48 b § URL anser Sveriges Tidskrifter att det bör övervägas om inte inskränkningen i 12 § – och därmed den tillhörande ersättningsrätten – bör göras tillämplig även på denna rättighet.

En sådan justering skulle skapa konsekvens mellan olika kategorier av rättighetshavare och bättre motsvara unionsrättens krav på skälig kompensation vid privatkopiering (artikel 5.2 b i direktiv 2001/29/EG).

Proportionalitet och teknikneutralitet

En fortsatt uteslutning av presspublikationer riskerar att undergräva utredningens och regeringens egna mål om teknikneutralitet. Pressinnehåll som konsumeras digitalt kan kopieras i samma omfattning som musik eller rörlig bild, men ges idag ingen motsvarande kompensation.

Denna avgränsning innebär i praktiken att framställare av presspublikationer – det vill säga svenska tidskrifts- och nyhetsutgivare – står helt utanför ersättningssystemet, trots att deras publikationer i hög grad privatkopieras av enskilda användare i digitala miljöer.

Tidigare ställningstagande

Utöver ovanstående vill Sveriges Tidskrifter hänföra i huvudsak samma synpunkter som anfördes i vårt yttrande den 23 september 2022 avseende *SOU 2022:20 – Privatkopieringsersättningen i framtiden*.

Förslag till åtgärder

Sveriges Tidskrifter föreslår att regeringen:

Ger ett uppdrag till relevant myndighet eller särskild utredare att analysera i vilken omfattning framställare av presspublikationer påverkas ekonomiskt av privatkopiering, inklusive digital kopiering (skärmdumpar, nedladdningar och utskrifter) *samt*

Överväger att justera 12 § och 26 k § URL så att den närstående rättigheten enligt 48 b § – framställare av presspublikationer – omfattas av inskränkningen för privatkopiering och därmed av ersättningsordningen.

Avslutande synpunkter

Sveriges Tidskrifter delar utredningens och regeringens bedömning att systemet för privatkopieringsersättning behöver moderniseras, men anser att frågan om framställare av presspublikationer måste behandlas mer ingående innan en ny ordning införs.

Utan en sådan analys riskerar en betydande del av Sveriges publicistiska verksamhet att stå helt utan skydd mot ekonomisk påverkan av privatkopiering.

Stockholm den 21 oktober 2025

Sveriges Tidskrifter
Kerstin Neld, VD

Tobias Eltell, Jurist